

Με το βλέμμα και τις ελπίδες στραμμένα στην Κοπεγχάγη

Γράφει η **Λιάνα Γούτα**
www.lianagouta.gr

Μπροστά στη μεγαλύτερη απειλή της ανθρωπότητας πρέπει να ληφθούν οι πιο φιλόδοξες αποφάσεις και να συμφωνηθούν οι πιο μακρόπνοοι στόχοι

Η πορεία προς την αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών μοιάζει να οριοθετείται από τα ονόματα πόλεων στα οποία η παγκόσμια κοινότητα συγκεντρώνεται και συζητά το μείζον αυτό θέμα. Κιότο, Μπαλί, Μπαγκόκ, Κοπεγχάγη. Κι επειδή πρόκειται για τη μεγαλύτερη απειλή που αντιμετωπίζει αυτή τη στιγμή η ανθρωπότητα, μεγαλύτερη ακόμα και από τις οικονομικές κρίσεις ή τις τρομοκρατικές απειλές, σε λίγες μέρες όλα τα βλέμματα θα στραφούν στην Κοπεγχάγη,

στο σύνοδο του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών όπου η διεθνής κοινότητα καλείται να λάβει κρίσιμες αποφάσεις και να συνάψει μια νέα διεθνή συμφωνία για τη μετά Κιότο εποχή, από το 2012 και έπειτα. Η συνθήκη του Κιότο μπήκε στη ζωή μας για περισσότερο από μια δεκαετία τώρα. Συμφωνήθηκε το 1997, αλλά η ισχύς της ξεκίνησε το 2005, με 141 χώρες να υπογράφουν το πρωτόκολλο. Ακολούθησαν μερικές ακόμα, με σημαντικότερη προσχώρηση αυτή της Αυστραλίας το 2007, ενώ οι ΗΠΑ είναι η μόνη αναπτυγμένη χώρα που έμεινε εκτός της συμφωνίας.

Με βάση τη συνθήκη, οι βιομηχανοποιημένες χώρες, με μια διορία επτά ετών, ως το 2012, δεσμεύτηκαν νομικά να περιορίσουν τις εκλύσεις αερίων του θερμοκηπίου κατά 5% σε σχέση με το επίπεδο του 1990. Για την Ευρωπαϊκή Ένωση των 15, η υποχρέωση αυτή αφορούσε μείωση κατά 8%.

Στα χρόνια που ακολούθησαν από τις πρώτες συζητήσεις για το πρωτόκολλο του Κιότο, πολλά άλλαξαν και πλέον η κλιματική αλλαγή μπήκε για τα καλά στη ζωή μας. Και δεν είναι μόνο οι ειδικοί της βιομηχανίας, της επιστήμης ή της πολιτικής που εμπλέκονται στην αντιμετώπιση της περιβαλλοντικής κρίσης, αλλά πλέον όλοι οι πολίτες αρχίζουν να κατανοούν και να εξοικειώνονται με όρους όπως αέριο του θερμοκηπίου, χρηματιστήριο ρύπων, εξοικονόμηση ενέργειας. Από τις μεγαλύτερες αλλαγές, το γεγονός ότι το "αθώο" μέχρι πρότινος διοξειδίο του άνθρακα, που υπάρχει παντού γύρω μας, αναδείχθηκε στον "νούμερο ένα" εχθρό του περιβάλλοντος αλλά και της ίδιας της ανθρώπινης ύπαρξης, αν συνεχίσουμε τον σημερινό τρόπο ζωής και αν όλος ο πλανήτης δεν λάβει δραστικά μέτρα! Γιατί αυτός ο "νούμερο ένα" εχθρός της ανθρωπότητας, το διοξειδίο του άνθρακα, αλλά και τα υπόλοιπα αέρια του θερμοκηπίου, δεν γνωρίζουν σύνορα και όρα από όπου κι αν εκπέμπονται καταλήγουν στα ψηλότερα στρώματα της ατμόσφαιρας διαταράσσοντας την ισορροπία και τα τελικά εκθέτοντας τη γη σε μια επικίνδυνη αύξηση της θερμοκρασίας. Κάθε καινούργια επιστημονική μελέτη φέρνει

στο φως όλο και χειρότερες διοπιστώσεις, όλο και χειρότερες προβλέψεις. Οι επιστήμονες κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου και προπαθούν να θέσουν σε συναγερμό αυτούς που λαμβάνουν τις αποφάσεις. Οι πολιτικοί καλούνται να κατανοήσουν τα μέγεθος του προβλήματος και να λάβουν κρίσιμες αποφάσεις. Ίσως τις πιο κρίσιμες αποφάσεις όλου του πολιτικού τους βίου, μας και αυτές αφορούν στο μέλλον και την επιβίωση της ανθρωπότητας.

Το πρόβλημα είναι ότι αυτές οι αποφάσεις συνειστώνται μεγάλες αλλαγές στο σύγχρονο τρόπο ζωής και ανάπτυξης. Κάτι στο οποίο πρέπει να συναινέσουν και να συμμετάσχουν όχι μόνο οι βιομηχανίες, οι επιχειρήσεις, τα κράτη και οι λειτουργοί τους, αλλά και όλη η

του πρωτοπόρου και με την εμπειρία της επιτυχούς ως τώρα εφαρμογής του πρωτοκόλλου του Κιότο. Μάλιστα, μετά από μεγάλες και μακρόχρονες διαβουλεύσεις και συμφωνίες, προσέρχεται στην Κοπεγχάγη έχοντας ήδη στις βαλίτσες της μια νομική δέσμευση για μείωση των εκπομπών κατά 20% μέχρι το 2020, εντός της ΕΕ, ενώ στην περίπτωση που υπάρξει διεθνής συμφωνία, είναι έτοιμη να δεσμευτεί για ακόμα μεγαλύτερη μείωση, της τάξης του 30%. Βεβαίως στην ΕΕ τα ερωτηματικά είναι ακόμα πολλά και οι διαπραγματεύσεις δίνουν και παίρνουν για ζητήματα όπως π.χ. ποιο θα είναι το ύψος της χρηματοδότησης προς τις αναπτυσσόμενες χώρες, από πού θα βρεθούν τα χρήματα, πώς θα καταμετρηθεί η οικονομική συνεισφορά στις χώρες της ΕΕ.

■ Το μεγάλο ερωτηματικό αφορά στις ΗΠΑ, που προσέρχονται με μια διαφοροποιημένη τακτική σε σχέση με το παρελθόν. Η εκλογή του προέδρου Ομπάμα, που προεκλογικά ανέδειξε την κλιματική αλλαγή σε πρώτης προτεραιότητας ζήτημα, σηματοδοτεί σίγουρα μια νέα δυναμική. Ήδη για πρώτη φορά στις ΗΠΑ βρίσκεται στο νομοπαρασκευαστικό στάδιο ένα νομοθετικό πακέτο για το κλίμα. Ωστόσο ένα είναι σίγουρο, ότι η δέσμευση των ΗΠΑ θα είναι από πολλές απόψεις καθοριστική. Τα μέλη της οικονομίας τους, της αγοράς, της επιστήμης, της κοινοτομίας, είναι τέτοια που, εφόσον η χώρα δεσμευτεί σε συγκεκριμένους στόχους, θα συμπαρασύρει τα πράγματα στα δεξιά μεγάλης ώθησης στην παγκόσμια προσπάθεια αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής.

■ Οι αναπτυσσόμενες χώρες έχουν κι αυτές έναν ρόλο-κλειδί στην ιστορία καθώς διψούν για μια ανάπτυξη δικού τύπου, αλλά γίνεται αντιληπτό πλέον ότι δεν μπορούν να βαδίσουν στα ίδια μονοπάτια της ανάπτυξης με ορυκτά καύσιμα, φθινό λυγνίτη, ενεργειακά απόβλητα συνθήκες. Ωστόσο, το να βελτιώσουν την καθημερινότητά τους με νέους όρους ανάπτυξης συνεπάγεται υψηλό κόστος. Και τα κρίσιμα ερωτήματα είναι ποιος θα πληρώσει αυτό το κόστος. Γιατί μέσα στις οικονομικές, τεχνολογικές, περιβαλλοντικές παρομπόρες υπεισέρχεται και η παρόμοια της κοινωνικής δικαιοσύνης για τις χώρες που νιώθουν πως κι αυτές δικαιούνται μερίδιο στην ανάπτυξη και οι οποίες δεν ευθύνονται για την ως τώρα καταστροφή που επήλθε από την αλόγιστη ανάπτυξη της βιομηχανικής δύσης, επί δεκαετίες τώρα.

Η σύγκλιση όλων των παραπάνω σε μια νέα συμφωνία σίγουρα δεν είναι εύκολη υπόθεση, ειδικά εν μέσω οικονομικής κρίσης. Είναι όμως η μεγαλύτερη πρόκληση αυτής της γενιάς. Μπροστά στη μεγαλύτερη απειλή της ανθρωπότητας πρέπει να ληφθούν οι πιο φιλόδοξες αποφάσεις και να συμφωνηθούν οι πιο μακρόπνοοι στόχοι.

Ελπίζουμε και ευχόμαστε να το δούμε να συμβαίνει στην Κοπεγχάγη σε λίγες μέρες...

κοινωνία, ο κάθε πολίτης. Βεβαίως, η κοινωνία φαίνεται να επιδεικνύει μια ευαισθησία που όλα και μεγαλώνει το τελευταίο διάστημα και όρα ωριμάζει στο να δεχθεί αλλαγές στις συνθήκες της καθημερινότητας της.

Στην Κοπεγχάγη ωστόσο το "μαχαίρι" το έχουν οι πολιτικοί. Αυτοί είναι που οφείλουν να ακούσουν τους επιστήμονες, να κατανοήσουν την κρίσιμότητα της κατάστασης και να προχωρήσουν σε γενναίες αποφάσεις. Η στάση η δική τους και των χωρών τους θα κρίνει το αν η Κοπεγχάγη θα μείνει στην ιστορία ως επιτυχής σταθμός στην αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης.

Τα κράτη που συμμετέχουν έχουν διαφορετικές αφητηρίες, αλλά πρέπει να βρουν τρόπο να συγκλίνουν σε έναν κοινό και φιλόδοξο στόχο...

■ Η ΕΕ προσέρχεται στη σύνοδο με τον αέρα

* Η Λιάνα Γούτα είναι χημικός μηχανικός διευθύντρια Διυλιστηρίου ΒΕΘ, ΕΛΠΕ τ. αντιπρόεδρος ΠΕΣΧΜ